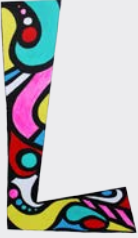

Gluënde Gerrit

opend over de Loenermark kunt u een bijzonder verschijnsel waarnemen. Een vlammeende verschijning dwalende over de heide. Velen denken dat het een bijzonder natuurverschijnsel is, maar mensen die het onderstaande verhaal kennen weten beter.

De Woeste Hoeve stond midden in de eindeloze onherbergzaamheid tussen Apeldoorn en Arnhem; aan de westzijde van de Loenermark. Het was een belangrijke pleisterplaats voor reizigers. Moeder Eva bewoonde het grote huis met haar twee zonen en een meid. Jan, haar oudste zoon, was een flinke schrandere kerel, maar haar tweede zoon Gerrit was wat achterlijk en niet zo vlug van begrip. Ze waren beiden - zonder het van elkaar te weten - verliefd op de meid, een jonge vrolijke dame van net twintig.

De jongste van de beide broers had op een avond, toen ze samen op de deel waren, zijn liefde bekend aan het knappe meisje. Hij deed het op een zo'n onbeholpen wijze, dat ze hem had uitgelachen en stoeiend in het hooi had laten vallen. Spoedig daarna moest hij het aanzien dat zijn oudere broer meer geluk had in de liefde dan hij. Hij werd schuwer en stiller dan hij al was en er begon een kwaadaardige jaloersheid in hem te groeien tegen het meisje en tegen zijn broer, die in alles zo veel meer bevoorrecht was.

Moeder Eva stierf na een korte maar hevige ziekte. Een jaar later ging Jan trouwen met de meid. Op de trouwdag kwamen de familieleden en vrienden uit Loenen, Beekbergen, Eerbeek en Hoenderloo naar de Woeste Hoeve gereden om de bruiloft mee te vieren en het gelukkige bruidspaar te feliciteren. Gerrit niet, die had zich met een knorrige kop teruggetrokken en was in geen velden of wegen te bekennen. Desondanks werd het een mooi bruiloftsfeest.

Toen de laatste gasten 's avonds vertrokken waren lag de gehele Woeste Hoeve spoedig in duisternis en trok het bruidspaar zich terug in hun liefdesnest. Gerrit, de jongste broeder, was met zijn kleren nog aan in bed gaan liggen. Na korte tijd sloop hij zachtjes naar de haard, rakelde het ingerekende vuur onder de as uit, deed dat in een test (vuurpotje) en ging er mee naar de deel. Daar wierp hij de test met de gehele inhoud in het hooi, schoof voorzichtig en zonder geluid de grendel van de kleine deur en verdween in de koude voortjagende sneeuwstorm van de gure winternacht.

Het hooi had snel vlam gevat en het vuur greep al spoedig in het rieten dak. Door de staldeur die was blijven openstaan joeg een koude tocht naar binnen die in een oogwenk de hele hoeve in lichte laaie zette. De Woeste Hoeve was verloren. Toen de andere dag in de grauwe morgen de dampende paarden van de diligence stilhielden bij de tot de grond afgebrande boerenplaats, droeg men de twee verkoelde lichamen van de jonggehuwden weg uit de smeulende en rokende puinhoop. Gerrit was gevluht naar de 'Onzalige Bossen', waar hij zich een tijdlang ophield, maar ten slotte werd hij door gebrek genoodzaakt zichzelf bij het gerecht aan te geven en hij stierf in de gevangenis.

Sinds die tijd zien mensen af en toe op de heide van de Loenermark, niet ver van de Woeste Hoeve, een vlamvend vuur over de heide dwalen. Sommigen herkennen duidelijk een gloeiende man met een vuurkist in zijn hand. Men noemt het verschijnsel Gluënde Gerrit (Gloeiende Gerrit).